

Ziekmelding leerkracht en bejegening leerkracht door directeur

De klacht valt uiteen in zeven klachtonderdelen, alle betrekking hebbende op de bejegening. De klachten betrekking hebbende op de ziekmelding en het reïntegratietraject worden buiten beschouwing gelaten, dit betreffen rechtspositionele klachten en ter beslechting van dergelijke geschillen zijn andere instanties aangewezen.

De Commissie heeft bij de behandeling van de bejegeningsklacht afgevraagd of partijen zich hebben gedragen zoals in het maatschappelijk verkeer betamelijk wordt geacht. Bij de beoordeling heeft de Commissie de indruk gekregen dat de escalatie van het geschil direct na de ziekmelding van klager is ontstaan. Dit enerzijds door de formele en weinig empathische opstelling van de directeur en anderzijds door de angst van klager voor vergaande rechtspositionele gevolgen.

De Commissie komt tot het oordeel dat ten onrechte een vakantiereis aan klager is geweigerd, althans dat de school niet heeft gehandeld zoals van haar, gelet op haar positie, mag worden verwacht. De school heeft een strak formalistische opstelling aangenomen en enige belangenafweging ontbreekt. De Commissie is voorts van oordeel dat de gemachtigde van klager ten onrechte is geweigerd het spreekuur bij de bedrijfsarts bij te wonen. De Commissie komt tot het oordeel dat de weigering niet anders gezien kan worden dan als een poging van de school het verloop van het gesprek te beïnvloeden, de school heeft daarmee uitsluitend haar eigen belang nagestreefd.

De Commissie is van oordeel dat er onheus gedreigd is met een loonstaking, de Commissie stelt dat de acties tijdens de school contraproductief waren en de school de grenzen van de betamelijkheid heeft overschreden. Ook acht de Commissie het verzoek tot het aanpassen van een verklaring van een GZ-psycholoog door de school onnodig escalerend. Daarmee zijn deze klachtonderdelen door de Commissie gegrond geacht.

De klachtonderdelen die zien op het niet houden aan de belafsprake door de directeur, het ten onrechte opnemen van een telefoongesprek met een P&O medewerker van de school en de bejegening van de directeur zijn ongerond. Al merkt de Commissie met betrekking tot de opstelling van de directeur wel op dat deze zeer formalistisch is en dat sprake is van onvoldoende empathie jegens klager.

Klachtnummer 2019/190

Advies aan

het bestuur van de Stichting * te (plaatsnaam) (verder: het bevoegd gezag),

inzake de klacht van * (verder: klager) , werkzaam op de CSG * te (plaatsnaam) (verder: de school)

De klacht is gericht tegen:

- *, directeur van de school (verder: de directeur)
- *, voorzitter van de Raad van Bestuur

I. Verloop van de klachtenprocedure

Bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder: de Commissie) is een klachtbrief d.d. 28 augustus 2019 met bijlagen ingediend, evenals een ingevuld en ondertekend vragenformulier d.d. 4 september 2019. De Commissie ontving tevens een brief namens klager met bijlagen d.d. 30 oktober 2019.

Namens het bevoegd gezag is een verweerschrift d.d. 4 november 2019 met 7 bijlagen ingestuurd.

Op het verweerschrift heeft klager een reactie met 20 bijlagen ingediend d.d. 25 november 2019.

De deelklachten zijn mondeling behandeld tijdens een hoorzitting van de Commissie op 2 december 2019. Tijdens de hoorzitting werd klager vergezeld door * (partner van klager) en bijgestaan door drs. L.A.M. Renfurm en M.J. van Broekhoven CIE (gemachtigden van klager).

* werd tijdens de hoorzitting vergezeld door *, P&O medewerker en bijgestaan door mr. P.J.M. Dijkmans (gemachtigde).

II. Standpunt van klager

In een oplopend proces sinds haar ziekmelding bij de school op 16 februari 2018 ervaart klager intimiderend, pest- en provocerend gedrag door de directeur. De wijze van bejegening bereikte een dieptepunt tijdens een telefoongesprek toen hij klager schreeuwend en tierend te woord stond. Tijdens haar reïntegratietraject voelt klager zich niet veilig tijdens gesprekken met de directeur.

Klager zou medio 2019 met haar gezin vakantie houden, maar zag daarvan af uit angst dat zij ook daar gecontroleerd en geïntimideerd zou worden door de directeur.

Klager werd in augustus en november 2019 door de school bedreigd met loonsancties en aan haar gemachtigde werd het meegaan naar haar bedrijfsarts geweigerd. Omdat gesprekken achteraf nog wel eens werden verdraaid of onjuist herinnerd, nam de gemachtigde een telefoongesprek op met *. Klager kreeg meer en meer het gevoel dat aangestuurd werd op haar vertrek bij de school. Klager beoogt en hoopt dat het pestgedrag en de intimidatie stoppen en dat ze weer een plekje zal vinden op de school of in het onderwijs. Gezien het destructieve leiderschap van de directeur en de (wetenschappelijke) literatuur daaromtrent heeft de directeur zich schuldig gemaakt aan ziekmakend gedrag.

III. Standpunt van de school en het bevoegd gezag

De klacht is niet ontvankelijk aangezien door het UWV in oktober 2019 is geoordeeld dat de school voldoende heeft gedaan aan de reïntegratie van klager en omdat de Commissie weliswaar mag oordelen over de bejegening, maar niet mag treden in rechtspositionele kwesties, zoals de reïntegratie.

Voor zover het gaat om de bejegening, is er correct gehandeld.

In de reïntegratie heeft de directeur systematisch conform de wet, de cao en de ZAVO gehandeld.

Tot twee maal toe heeft het UWV geoordeeld dat voldoende was gedaan aan klagers reïntegratie.

De directeur heeft steeds geprobeerd klager vriendelijk en correct te bejegenen. Pertinent onjuist is de beschuldiging dat hij klager met stemverheffing heeft bejegend dan wel op een wijze die als intimidatie of pestgedrag zou kunnen worden geïnterpreteerd.

Betreurenswaard is dat het klaarblijkelijk niet is gelukt om een constructieve relatie met klager te houden, die er aanvankelijk wel was. Die relatie was tot een dieptepunt gedaald ten tijde van de oproep van klager bij de bedrijfsarts vlak vóór haar vakantie; de verhoudingen raakten daarna snel gepolariseerd en verstoord.

De loonstaking medio 2019 zou worden opgelegd als klager het land zou verlaten zonder medische verklaring. In het najaar van 2019 werd met de tweede loonstaking gedreigd wegens niet-beschikbaarheid van klager in het kader van haar tweede spoor reïntegratietraject.

De door klager ingediende verklaring van haar behandelend psycholoog is onzorgvuldig en deels inhoudelijk onjuist en dient te worden aangepast; er is geen hoor en wederhoor toegepast.

IV. Overwegingen van de Commissie

Zoals ook ter zitting besproken zal de Commissie zich beperken tot de zogenoemde bejegeningaspecten in de deelklachten. Dit betekent dat alle kwesties over de ziekmelding en het reïntegratie traject buiten beschouwing blijven, omdat dit rechtspositionele aangelegenheden zijn waar andere instanties aangewezen zijn om geschillen te beslechten.

De Commissie onderscheidt de volgende deelklachten:

1. De directeur hield zich niet aan de in het voorjaar van 2019 gemaakte belafsprak met klager.
2. Ten onrechte is klager begin augustus 2019 een vakantiereis naar (plaatsnaam) geweigerd.
3. Ten onrechte werd de gemachtigde van klager geweigerd het spreekuur bij de bedrijfsarts bij te wonen.
4. Onheus werd bij klager tot twee maal toe met een loonstaking gedreigd.
5. Anders dan de school beweert, mocht de gemachtigde het telefoongesprek met P&O-medewerker * opnemen.
6. Namens de school mocht behandelaar * niet worden verzocht om haar verklaring aan te passen.
7. De bejegening van klager door en namens de directeur kan worden geduid als ziekmakend gedrag.

De Commissie zal zich bij het beoordelen van de bejegeningaspecten afvragen of partijen zich hebben gedragen zoals in het maatschappelijk verkeer als betamelijk wordt beschouwd.

De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat al direct na de ziekmelding van klager de kiem voor verdere escalatie is ontstaan. Enerzijds door de formele en weinig empathische opstelling van de directeur en anderzijds door de angst van klager voor vergaande rechtspositionele gevolgen.

De directeur was uitsluitend gefocust op waarheidsvinding met betrekking tot het incident direct voorafgaand aan de ziekmelding, terwijl voor klager het gevoel op de rand van een totale instorting te staan de overhand had.

1. De directeur hield zich niet aan de in het voorjaar van 2019 gemaakte belafsprak met klager.

De Commissie heeft begrepen dat de belafsprak in september 2018 werd gemaakt om de communicatie te stroomlijnen. De directeur heeft gesteld dat hij meermaals heeft meegemaakt dat klager de telefoon op het afgesproken tijdstip niet opnam. Klager erkent dat ze 1 telefoongesprek heeft gemist.

Het is de Commissie gebleken dat de directeur na de ziekmelding een redelijk formele houding aannam, zodat de Commissie er van uitgaat dat hij ieder geval wel de intentie had om zich aan de afspraak te houden. Met betrekking tot de uitvoering van de belafsprak spreken partijen elkaar tegen en heeft klager niet aangetoond, dan wel aannemelijk gemaakt dat het bellen structureel niet volgens de afspraak is verlopen. Het stellen dat het contact met de directeur een grote impact had op klager en veel stress veroorzaakte, is daartoe onvoldoende.

De Commissie verklaart deze deelklacht daarom ongegrond.

2. Ten onrechte is klager begin augustus 2019 een vakantiereis naar (plaatsnaam) geweigerd

De Commissie stelt vast dat er uiteindelijk wel toestemming is verleend voor een vakantie, maar dat het toen door tijdsverloop en onzekerheid bij klager op dat moment niet meer mogelijk was de geplande vakantie door te laten gaan. Om die reden staat hier niet het besluit zelf ter beoordeling, maar de gevolgde procedure.

De school heeft zich beroepen op de noodzaak van een medische verklaring en goedkeuring voor de buitenland-vakantie op grond van de ZAVO-regeling. Dat is op zichzelf correct en begrijpelijk.

Doch de Commissie constateert tegelijkertijd dat er relevante omstandigheden waren om daar niet zo strikt mee om te gaan. In de eerste plaats was de geplande vakantie van korte duur en viel geheel in de zomervakantie. Ook gaf het ziekteverloop en de voorgaande informatie van de bedrijfsarts in het geheel geen aanleiding voor de veronderstelling dat de vakantie medisch gezien niet verantwoord zou zijn.

Het belang van klager om juist in de periode van de zomervakantie met haar gezin een korte vakantie op een voor haar bekende plaats door te brengen is in het geheel niet meegewogen. Door de opstelling van de school en de impact daarvan op klager in haar kwetsbare positie, kan de Commissie zich voortellen dat klager van de vakantie heeft afgezien. Door de strak formalistische opstelling en het ontbreken van enige belangenafweging heeft de school naar het oordeel van de Commissie niet gehandeld zoals van haar gelet op haar positie verwacht mag worden.

De Commissie acht deze deelklacht dan ook gegrond.

3. Ten onrechte werd aan de gemachtigde van klager geweigerd het spreekuur bij de bedrijfsarts bij te wonen.

Vooropgesteld kan worden dat het de bedrijfsarts als professioneel behandelaar vrij staat om de gemachtigde Renfurm al dan niet toe te laten bij de spreekuurcontacten.

Het was de school er blijkbaar om begonnen te voorkomen dat gemachtigde Renfurm in haar hoedanigheid van gemachtigde van klager met haar aanwezigheid, woorden en/of gedrag bewust of onbewust invloed kon uitoefenen op het verloop van die gesprekken. Bijstand tijdens het spreekuur had klager in de visie van de school ook kunnen organiseren door haar partner mee te nemen.

De Commissie kan het standpunt van de school om gemachtigde Renfurm de toegang tot de bedrijfsarts te weigeren niet anders zien dan als een poging om van haar kant het verloop van het gesprek te beïnvloeden, nu de bedrijfsarts als onafhankelijke deskundige niet met zijn opdrachtgever hoeft te overleggen over de aanwezigheid van derden bij spreekuurcontacten. Derhalve heeft de school met het verbod uitsluitend haar eigen belang nagestreefd om de bedrijfsarts niet in contact te laten komen met de gemachtigde van klager. De school heeft hiermee niet gehandeld in overeenstemming met het beginsel van fair play. Deze deelklacht acht de Commissie dan ook gegrond.

4. Onheus werd bij klager tot twee maal toe met een loonstaking gedreigd.

De Commissie stelt vast dat het hier niet gaat om het toepassen van een loonsanctie, maar om het verwijt dat met deze dreigementen de druk op klager steeds verder werd opgevoerd. Het is niet aan de Commissie om zich uit te spreken over de gegrondheid van die dreigementen. Zo die aankondigingen terecht waren c.q. beoordeeld zouden worden, had verweerder zich kunnen en moeten afvragen wat het effect hiervan zou zijn op de toch al ernstig verstoorde verhoudingen, waarbij de mentale kwetsbaarheid van klager al lange tijd evident was. Nu deze acties zo contraproductief waren om uit de ontstane impasse te geraken, komt de Commissie tot het oordeel dat hiermee de grenzen van de betamelijkheid zijn overschreden.

In die zin acht de Commissie ook deze deelklacht gegrond.

*5. Anders dan de school beweert, mocht klager het telefoongesprek met P&O medewerker * best opnemen.*

De Commissie stelt vast dat ook klager en haar gemachtigde zich dienen te houden aan algemeen geldende fatsoensnormen. Daartoe behoort dat je aangeeft aan je gesprekspartner dat je het gesprek wil opnemen. Dit staat los van wat er in gerechtelijke procedures al dan niet als bewijs wordt toegelaten. De Commissie is dus van oordeel dat terecht bezwaar is gemaakt tegen het ongemeld opnemen van het gesprek. Deze deklacht is dan ook ongegrond.

*6. Namens de school mocht behandelaar * niet worden verzocht om haar verklaring aan te passen.*

De verklaring van de Gz-psycholoog is opgesteld in het kader van intercollegiaal overleg. Een dergelijke verklaring is niet opgemaakt om als “processtuk” te worden ingebracht. Door dat toch te doen heeft gemachtigde Renfurm niet alleen het risico genomen van onbeveiligd versturen van gevoelige persoonsgegevens in de zin van de AVG, maar ook de gerede kans aanvaard dat over de inhoud ervan discussie zou kunnen ontstaan.

Anderzijds had de verklaring namens de school anders tegemoet getreden moeten worden, door bijvoorbeeld de stelling in te nemen dat de inhoud ervan werd betwist, en het daar vervolgens verder bij te laten. De Commissie ziet dat het verzoek om de verklaring aan te passen en het persisteren daarbij, verder escalerend heeft gewerkt, welk effect voorkomen had kunnen en moeten worden, mede omdat de juridische positie van de directeur ook op andere, minder escalerende wijze veilig gesteld had kunnen worden. Deze deklacht acht de Commissie dan ook gegrond.

7. De bejegening van klager door en namens de directeur kan worden geduid als ziekmakend gedrag.

De Commissie kan hierin niet meegaan. Wel ziet de Commissie bij de directeur en zijn gemachtigde een te formalistische opstelling en onvoldoende empathie jegens klager. In die zin acht de Commissie diens bejegening van klager onhandig en onvoldoende professioneel. Deze opstelling heeft afbreuk gedaan aan een constructieve verstandhouding en de voor reïntegratie noodzakelijke samenwerking met klager. Voor zover de Commissie uit de stukken kan opmaken was er bij klager ten tijde van de ziekmelding al sprake van verhoogde kwetsbaarheid als gevolg van traumatische gebeurtenissen in het verleden. Aannemelijk is dat de ernst daarvan ook pas gaandeweg voor de school duidelijk is geworden.

Derhalve kan het gedrag van de directeur niet als ziekmakend worden aangemerkt. Voor dat oordeel zou een diepgaander analyse aan de hand van medische stukken van de ziektegeschiedenis van klager vereist zijn, waartoe de Commissie niet bevoegd is noch de aangewezen instantie.

Deze deklacht acht de Commissie dan ook ongegrond.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is derhalve van oordeel dat de deklachten 2, 3, 4 en 6 gegrond en de deklachten 1, 5 en 7 ongrond zijn.

VI. Adviezen aan het bevoegd gezag

Ten eerste heeft de Commissie tijdens de hoorzitting reeds aan de directeur laten blijken en wil de Commissie het bevoegd gezag naar aanleiding van deze klachtbehandeling meegeven, dat in de reïntegratiebegeleiding van arbeidsongeschikte werknemers een heel formele houding niet steeds de aangewezen of meest wijze en verstandige opstelling is.

Daarnaast legt het tijdens de hoorzitting aangehaalde beleidsstuk hieromtrent – in de ogen van de commissie terecht en begrijpelijk – het casemanagement mede in handen van P&O. De Commissie wijst de directeur hierop en doet hem de suggestie om het case-management voortaan niet zelf te (willen) doen, maar liever over te laten aan een P&O'er of aan een specifiek opgeleide en vaardige (reïntegratie)medewerker. Daarbij zou de directeur – vanuit zijn eindverantwoordelijkheid voor wet-conforme ziekverzuimbegeleiding – uiteraard wel zelf de supervisie kunnen houden, mits maar voldoende op afstand van de praktijk van de verzuimbegeleiding.

Aldus gegeven op 28 januari 2020 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma als voorzitter,
drs. K.M.P.A.M. Habryka en C. Hazekamp als leden, alsmede mr. F.P. Troost als secretaris.